

DECIZIE

13 iulie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul – Valeriu Doagă

Judecătorii – Ala Cobăneanu, Galina Stratulat

Oleg Sternioală, Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Fătu Serghei,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Fătu Serghei împotriva Autorității Administrative “Agenția Națională Transport Auto”, intervenient accesoriu Centrul Național Anticorupție cu privire la contestarea actului administrativ, restabilirea în funcție și încasarea salariului pentru perioada absenței forțate de la muncă,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 01 martie 2016

c o n s t a t ă

La 23 ianuarie 2015 reprezentantul lui Fătu Serghei, Chistol Alexandru, Boldu Sergiu, Rodideal Ion și Tabarcea Octavian, avocatul Nagacevschi Fadei a depus cerere de chemare în judecată împotriva Autorității Administrative “Agenția Națională Transport Auto”, intervenient accesoriu Centrul Național Anticorupție cu privire la contestarea actului administrativ, restabilirea în funcție și încasarea salariului pentru perioada absenței forțate de la muncă.

Prin încheierea Judecătoriai Rîșcani mun. Chișinău din 26 martie 2015 s-a dispus într-un proces separat acțiunea înaintată de Chistol Alexandru împotriva Autorității Administrative “Agenția Națională Transport Auto”, s-a reținut în procedura judecătorească Potînga Iurie pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Chistol Alexandru și s-a transmis pentru repartizare aleatorie altor complete de judecată pricinile civile la acțiunile înaintate de Fătu Serghei, Boldu Sergiu, Rodideal Ion și Tabarcea Octavian.

Prin încheierea Judecătoriai Rîșcani mun. Chișinău din 23 aprilie 2015 s-a primit în procedură de examinare cererea de chemare în judecată depusă de Fătu Serghei împotriva Autorității Administrative “Agenția Națională Transport Auto”, intervenient accesoriu Centrul Național Anticorupție cu privire la contestarea actului administrativ, restabilirea în funcție și încasarea salariului pentru perioada absenței forțate de la muncă.

În motivarea acțiunii reclamantul a menționat că, la data de 15.05.2014 Fătu Serghei a fost angajat la Autoritatea Administrativă “Agenția Națională Transport Auto”, iar în perioada 18.09.2014 – 30.11.2014 a fost supus testului de integritate profesională, obținând în final rezultate negative care au fost materializate în Raportul nr. 06/4-07 din 27.11.2014 întocmit de Centrul Național Anticorupție.

Susține că, la data de 05.01.2015 Autoritatea Administrativă “Agenția Națională Transport Auto” a emis ordinul nr. 1-p cu privire la concedierea sa în baza art. 86 alin. (1)

lit. z) din Codul muncii și art. 6 alin. (2) lit. a), art. 16 alin. (2) din Legea privind testarea integrității profesionale nr. 325 din 23.12.2013 pentru rezultatul negativ al testului de integritate profesională, admiterea în activitatea sa a actelor de corupție, actelor conexe corupției, faptelor de comportament corupțional.

Solicită anularea ordinului nr. 1-p din 05.01.2015 emis de Autoritatea Administrativă "Agenția Națională Transport Auto", restabilirea lui Fătu Serghei în funcția de inspector superior al Direcției control transport cu greutate și/sau gabarite ce depășesc limitele precum și încasarea din contul pîrîtului în beneficiul lui Fătu Serghei a salariului pentru perioada lipsei forțate de la muncă.

Prin hotărârea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 13 octombrie 2015 s-a respins acțiunea ca neîntemeiată.

Prima instanță a reținut că, la data emiterii ordinului de concediere dispoziția art. 16 alin. (2) din Legea testării integrității profesionale era în vigoare, respectiv pîrîtul nu avea altă opțiune decît să demită reclamantul din funcția deținută.

S-a stabilit că, ordinul de concediere disputat în speță este legal, bazat pe raportul CNA nr. 06/4-07 din 27.11.2014 privind rezultatul negativ al testării integrității profesionale, iar temeiuri pentru anularea lui nu au fost constatate.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 01 martie 2016 s-a respins apelul declarat de Fătu Serghei și s-a menținut hotărîrea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 13 octombrie 2015.

La data de 26 aprilie 2016 Fătu Serghei a depus cerere de recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 01 martie 2016 solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărîrii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărîri de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că, i s-a încălcat garanțiile dreptului la un proces echitabil, iar Legea nr. 325 din 23 decembrie 2013 cu privire la testarea integrității profesionale conține norme contrare Convenției Europene a Drepturilor Omului.

Afirmă că, nu a fost înștiințat despre inițierea controlului integrității profesionale, a fost privat de dreptul la apărare, nu a avut posibilitatea de a contesta probele care au stat la baza emiterii ordinului de concediere.

Consideră că, colectarea de către un funcționar de stat a informațiilor sau a înregistrărilor despre o persoană fără consimțămîntul acesteia constituie ingerință în viața privată.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat în termen de către Fătu Serghei urmează a fi admis, casate decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărîri din următoarele motive.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărîrii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, pronunțînd o nouă hotărîre.

Materialele dosarului atestă că, prin ordinul Autorității Administrative „Agenția Națională Transport Auto” nr. 118-p din 15 mai 2014 Fătu Serghei a fost angajat în funcția de specialist principal al Direcției Control Transport cu greutate și/ sau gabarite ce depășesc limitele (f.d. 6 verso).

La 14 februarie 2014 Centrul Național Anticorupție a expediat în adresa ministrului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor demersul nr. 06/548 informînd că începînd cu 14 august 2014 vor fi supuși testării integrității profesionale angajații din cadrul entității publice pe care o conduce și cei încadrați în structurile organizaționale din sfera de competență cad sub incidența art. 4 și anexei la Legea privind testarea integrității profesionale nr. 325 din 23 decembrie 2013, iar în termen de 10 zile are obligația de a informa contra semnătură angajații despre posibilitatea aplicării testării (f.d. 56).

La 18 aprilie 2014 Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor a prezentat Centrului Național Anticorupție lista angajaților publici care au fost informați contra semnătură despre posibilitatea de a fi supuși testării integrității profesionale (f.d. 59-60).

La 28 noiembrie 2014 Centrul Național Anticorupție a remis Autorității Administrative „Agenția Națională Transport Auto” raportul privind rezultatele negative ale integrității profesionale nr. 07 din 27 noiembrie 2014 (f.d. 9-10).

Potrivit raportului nr. 07 din 27 noiembrie 2014, Fătu Serghei în perioada efectuării testării integrității profesionale, aflîndu-se la serviciu, în vederea trecerii unui camion cu încărcătură, greutatea căruia depășește normele stabilite de legislația în vigoare a extorcat și primit suma de 100 de lei, numai după ce s-a încredințat că testatorul a trecut alte puncte de control ANTA. Suma respectivă a fost transmisă de către testor la sugestia agentului public Chistol Alexandru care prin gesturi a indicat asupra locului unde urmau a fi plasați (f.d. 10-12).

Prin ordinul Autorității Administrative „Agenția Națională Transport Auto” nr. 1-p din 05 ianuarie 2015 Fătu Serghei a fost concediat din funcție în temeiul art. 86 alin.(1) lit. z) din Codul muncii, art. 6 alin.(2) lit. a) și art. 16 alin. (2) din Legea privind testarea integrității profesionale nr. 325 din 23 decembrie 2013 pentru rezultatul negativ al testului de integritate profesională, admiterea în activitatea sa a actelor de corupție, actelor conexe corupției, faptelor de comportament corupțional (f.d. 8).

Verificînd legalitatea deciziei Curții de Apel Chișinău din 01 martie 2016 și hotărîrii Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 13 octombrie 2015 în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul constată că actele judecătorești de dispoziție sunt pasibile casării din motivul examinării superficiale a circumstanțelor importante ale pricinii și interpretării eronate a normelor de drept.

Conform art. 86 al. (1) lit. z) din Codul muncii, concedierea - desfacerea din inițiativa angajatorului a contractului individual de muncă pe durată nedeterminată, precum și a celui pe durată determinată se admite pentru alte motive prevăzute de prezentul cod și de alte acte legislative.

Conform art. 6 alin. (2) lit. a) din Legea privind testarea integrității profesionale nr.325 din 23 decembrie 2013, agenții publici au obligația să nu admită în activitatea lor acte de corupție, acte conexe corupției și fapte de comportament corupțional.

La caz, motivul decisiv al emiterii ordinului nr. 1-p din 05 ianuarie 2015 cu privire la concedierea lui Fătu Serghei a constituit raportul Centrului Național Anticorupție privind rezultatele negative ale integrității profesionale nr. 07 din 27 noiembrie 2014, în conținutul căruia s-au relevat faptele comise de angajatul public Fătu Serghei ce contravin normelor enunțate supra.

Conform art. 24 alin. (3) din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, la examinarea în instanța de contencios administrativ a cererii în anulare, sarcina probațiunii este pusă pe seama pîrîtului, iar în materie de despăgubire, sarcina probațiunii revine ambelor părți.

Potrivit art. 26 alin. (1) lit. c) din Legea contenciosului administrativ, actul

administrativ poate fi anulat în cazul în care este ilegal ca fiind emis cu încălcarea procedurii stabilite.

Conform art. 7 alin. (2) lit. a) din Legea privind testarea integrității profesionale nr. 325 din 23 decembrie 2013, entitățile publice au următoarele obligații de a informa agenții publici, contra semnătură, despre posibilitatea de a fi supuși testului de integritate profesională. Informarea se va face la numirea în funcție a noilor angajați, iar în cazul agenților publici încadrați la momentul intrării în vigoare a prezentei legi - în termenul prevăzut în dispozițiile finale și tranzitorii.

Potrivit art. 22 alin. (1) din aceeași lege, în termen de 10 zile de la publicarea prezentei legi, entitățile publice care cad sub incidența ei informează, contra semnătură, agenții publici despre posibilitatea aplicării testelor de integritate profesională. Refuzul de a semna nu exonerează agenții publici de răspunderea disciplinară în cazul unui rezultat negativ al testului de integritate profesională.

În accepțiunea normelor de drept menționate rezultă că entitățile publice sunt obligate să informeze în prealabil agenții publici contra semnătură despre posibilitatea aplicării testelor de integritate profesională, iar refuzul de a semna nu îi exonerează de răspunderea disciplinară în cazul unui rezultat negativ al testului de integritate profesională. Contrar prevederilor legale citate, Autoritatea Administrativă „Agenția Națională Transport Auto” nu și-a onorat obligația legală de informare contra semnătură a agentului public Fătu Serghei despre posibilitatea aplicării testelor de integritate profesională. Or, în lista angajaților publici care au fost informați contra semnătură despre posibilitatea de a fi supuși testării integrității profesionale, salariatul Fătu Serghei nu se regăsește.

În acest context, Colegiul remarcă faptul că, Autoritatea Administrativă „Agenția Națională Transport Auto” nu a prezentat probe care ar confirma informarea recurentului Fătu Serghei contra semnătură despre posibilitatea de a fi supus testării integrității profesionale sau eventual refuzul acestuia de a semna.

Având în vedere faptul că, ordinul Autorității Administrative „Agenția Națională Transport Auto” nr. 1-p din 05 ianuarie 2015 de concediere a lui Fătu Serghei a fost emis cu încălcarea procedurii stabilite de art. 7 alin. (2) lit. a) și art. 22 alin. (1) din Legea privind testarea integrității profesionale, instanțele inferioare nejustificat au respins acțiunea înaintată de Fătu Serghei, concluzionând că informarea contra semnătură a agenților publici nu constituie o condiție obligatorie de inițiere a testării integrității profesionale.

Atragem atenția că, informarea agentului public vizează posibilitatea supunerii pe viitor a controlului de integritate și nicidecum efectuarea propriu-zisă a verificării integrității care poartă un caracter confidențial. Instanța de recurs nu neagă importanța obiectivelor urmărite prin implementarea Legii testării integrității profesionale însă procesul de testare efectuat în acest sens de testatori nu trebuie să fie în detrimentul drepturilor fundamentale conferite agentului public ci urmează să se subordoneze unor exigențe prevăzute de lege menite să înlăture arbitrariul din sfera decizională a organului de control.

În concluzie, instanța de recurs conchide asupra ilegalității ordinului Autorității Administrative „Agenția Națională Transport Auto” nr. 1-p din 05 ianuarie 2015 de concediere a lui Fătu Serghei, prin urmare acesta urmează a fi anulat.

Conform art. 89 alin. (1) și (2) din Codul muncii, salariatul transferat nelegitim la o altă muncă sau eliberat nelegitim din serviciu poate fi restabilit la locul de muncă prin negocieri directe cu angajatorul, iar în caz de litigiu - prin hotărâre a instanței de judecată. La examinarea litigiului individual de muncă de către instanța de judecată, angajatorul este

obligat să dovedească legalitatea și să indice temeiurile transferării sau eliberării din serviciu a salariatului. În cazul contestării de către salariatul membru de sindicat a ordinului de concediere, instanța de judecată va solicita acordul (opinia consultativă) al organului (organizatorului) sindical privind concedierea salariatului respectiv.

Potrivit art. 90 alin. (2) lit. a) din Codul muncii, repararea de către angajator a prejudiciului cauzat salariatului constă în plata obligatorie a unei despăgubiri pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă într-o mărime nu mai mică decât salariul mediu al salariatului pentru această perioadă.

În conformitate cu art. 256 alin. (1) lit. d) și alin. (2) din Codul de procedură civilă, urmează a fi executate imediat ordonanța sau hotărârea judecătorească prin care pîrîtul este obligat la plata unui salariu mediu pentru absență forțată de la lucru, în cazul reintegrării în serviciu. Hotărârea judecătorească privind reintegrarea în serviciu a salariatului concediat sau transferat nelegitim urmează a fi executată imediat.

Ținînd cont de faptul că, acțiunea cu privire la anularea ordinului de concediere contestat de recurent este întemeiată și urmează a fi admisă, subsecvent Fătu Serghei urmează a fi restabilit în funcția deținută anterior cu încasarea din contul Autorității Administrative „Agenția Națională Transport Auto” în beneficiul recurentului a sumei de 113696,8 lei, în calitate de salariu pentru lipsa forțată de la muncă în perioadă 05.01.2015 (data concedierii) – 13.07.2016 (data pronunțării deciziei instanței de recurs).

Suma prejudiciului material a fost calculată în baza următoarei formule matematice: salariul mediu lunar al recurentului confirmat prin certificatul privind salariul mediu nr. 18 din 15.06.2015 anexat la materialele pricinii (vol. I f.d. 29) în mărime de 6224,28 de lei a fost înmulțit cu numărul zilelor de absență forțată de la muncă – 18 luni și 8 zile (555 de zile).

Astfel, din considerentele menționate și avînd în vedere că instanțele inferioare au interpretat eronat normele de drept material și au apreciat superficial circumstanțele pricinii, Colegiul ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Fătu Serghei, de a casa decizia Curții de Apel Chișinău din 01 martie 2016 și hotărîrea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 13 octombrie 2015 cu emiterea unei noi hotărîri de anulare a ordinului nr. 1-p din 05 ianuarie 2015 emis de Autoritatea Administrativă „Agenția Națională Transport Auto”, restabilirea lui Fătu Serghei în funcția de inspector superior al Direcției control transport cu greutate și/sau gabarite ce depășesc limitele și încasarea din contul Autorității Administrative „Agenția Națională Transport Auto” în beneficiul lui Fătu Serghei a salariului pentru lipsa forțată de la muncă în perioadă 05.01.2015 – 13.07.2016 în sumă de 113696,8 lei.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se admite recursul declarat de Fătu Serghei.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 01 martie 2016 și hotărîrea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 13 octombrie 2015 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Fătu Serghei împotriva autorității administrative “Agenția Națională Transport Auto”, intervenient accesoriu Centrul Național Anticorupție cu privire la contestarea actului administrativ, restabilirea în funcție și încasarea salariului pentru perioada absenței forțate de la muncă și se emite o nouă hotărîre prin care:

Se admite cererea de chemare depusă de Fătu Serghei împotriva Autorității

Administrative “Agenția Națională Transport Auto”, intervenient accesoriu Centrul Național Anticorupție cu privire la contestarea actului administrativ, restabilirea în funcție și încasarea salariului pentru perioada absenței forțate de la muncă.

Se anulează ordinul nr. 1-p din 05 ianuarie 2015 emis de Autoritatea Administrativă „Agenția Națională Transport Auto”.

Se restabilește Fătu Serghei în funcția de inspector superior al Direcției control transport cu greutate și/sau gabarite ce depășesc limitele din cadrul Autorității Administrative “Agenția Națională Transport Auto”.

Se încasează din contul Autorității Administrative „Agenția Națională Transport Auto” în beneficiul lui Fătu Serghei suma de 113696,8 lei, în calitate de salariu pentru lipsa forțată de la muncă în perioadă 05.01.2015 – 13.07.2016.

Hotărârea în partea restabilirii în funcție a lui Fătu Serghei și încasarea unui salariu mediu lunar se execută imediat.

Decizia este irevocabilă de la pronunțare.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Galina Stratulat

Oleg Sternioală

Iurie Bejenaru